

The Instructional Leadership of School Administrators Affecting Learning Organizations in World Class Standard Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Prachin Buri Nakhon Nayok

Sarayut Boonpueak and Ganratchakan Lertamornsak

¹Master Student of Education, Rajabhat Suan Sunandha University, Thailand

²Lecturer from the Faculty of Education, Rajabhat Suan Sunandha University, Thailand

Email: sarayutbun12345@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-5160-4425>

E-mail: ganratchakan.le@ssru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-7429-5705>

Received 15/05/2024

Revised 04/10/2024

Accepted 04/11/2024

Abstract

Background and Aims: Academic leadership is of paramount importance to academic administration. For school administration operations to focus on quality and standards. Executives must have academic leadership. Teaching and learning management will be effective. Lead students to their goals This research therefore has the objectives: 1) to study the academic leadership level of school administrators 2) to study the level of learning organization 3) to study the relationship between the academic leadership of school administrators and being a learning organization and 4) to study the academic leadership of school administrators that affects the learning organization of schools of international standards Under the jurisdiction of the Prachinburi Secondary Educational Service Area Office, Nakhon Nayok.

Methodology: This research is survey research. The population and sample included school administrators and teachers in International standard schools Under the jurisdiction of the Prachinburi Secondary Educational Service Area Office, Nakhon Nayok, there were 694 people. The sample was determined using Crejcie and Morgan tables. The sample size was 254 people, randomly selected by stratified random sampling according to school size. The research instrument is a questionnaire which is a rating scale. There was a consistency index value of 1.00 for every item and a reliability value of 0.854. Statistics used in data analysis included percentages, means, and standard deviations. Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

Results: 1) The academic leadership of the school administrators in all aspects is at a high level. 2) The school's learning organization is of international standards. Under the jurisdiction of the Prachinburi Secondary Educational Service Area Office, Nakhon Nayok, overall all aspects are at a high level. 3) Academic leadership of educational institution administrators. With being a learning organization of international standard schools There is a positive relationship at a high level of .925 with statistical significance at the 0.01 level and 4) Academic leadership of school

[557]

Citation:

Boonpueak, S., & Lertamornsak, G. (2025). The Instructional Leadership of School Administrators Affecting Learning Organizations in World Class Standard Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Prachin Buri Nakhon Nayok. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 5 (2), 557-576;

DOI: <https://doi.org/10.60027/iarj.2025.277894>

administrators that affects the school's learning organization of international standards includes: Creating an atmosphere conducive to learning Curriculum administration and teaching Professional development And in terms of setting goals, vision, and mission together, they predict the variance of being a learning organization of schools with international standards at 93.20%, with statistical significance at the .01 level.

Conclusion: Academic leadership of educational institution administrators and learning organization Overall, every aspect is at a high level. And there is a high positive relationship of .925 with statistical significance at the .01 level. Leadership in creating an atmosphere conducive to learning. Curriculum administration and teaching Professional development in terms of setting goals, vision, and missions, affects being a learning organization. Statistically significant at the .01 level and together predicting 93.20% of the variance in learning organizations of international standard schools, with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Academic Leadership; Educational Institution Administrators; Learning Organizations

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก

ศรายุช บุญเผือก¹ และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์²

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ คณะครุศาสตร์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญยิ่งกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การดำเนินการบริหารโรงเรียนมุ่งไปสู่คุณภาพและได้มาตรฐาน ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอนจึงจะมีประสิทธิภาพ นำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก จำนวน 694 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจี้และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 254 คน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.854 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย: 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงเท่ากับ .925 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ร้อยละ 93.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผล: ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงเท่ากับ .925 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 และร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ร้อยละ 93.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, องค์การแห่งการเรียนรู้

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้มีคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยมีเป้าหมายด้านการศึกษาคือ คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 66) และในแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 -2564) ได้ระบุว่าต้องสร้างระบบการศึกษาที่รองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาที่สำคัญของประเทศ โรงเรียนทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยให้มีการบริหารงานวิชาการที่เน้นคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมดำเนินการให้โรงเรียนมุ่งไปสู่คุณภาพและได้มาตรฐาน ยิ่งผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ และมีภาวะผู้นำทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพ นำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 15) และจากทัศนะของ Krug (1992: 430-433) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์การให้บรรลุไปสู่เป้าหมาย โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ และการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้บุคลากรมีแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ Davis and Annunziata (2002) ซึ่งได้ชี้ให้เห็นบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในการพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยจะต้องมีความรับผิดชอบต่อการมีวิสัยทัศน์ การฟื้นฟู พันธกิจ การชี้แนะและการปฏิบัติตามหลักสูตรและการสอน การสนับสนุนบรรยากาศทางบวก การสนับสนุนความสัมพันธ์กับชุมชน และพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ ซึ่งตรงกับองค์ประกอบของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการหรือภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ตามแนวคิดของ Hallinger & Murphy (1985: 217-248) ใน 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 2) การจัดการด้านการเรียนการสอนประกอบด้วยด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร และด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้ จากที่กล่าวมา ภาวะผู้นำทางวิชาการล้วนมีความสัมพันธ์กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และจะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนในฐานะที่มีหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งจำเป็นจะต้องมีภาวะผู้นำทาง

[560]

Citation:

Boonpueak, S., & Lertamornsak, G. (2025). The Instructional Leadership of School Administrators Affecting Learning Organizations in World Class Standard Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Prachin Buri Nakhon Nayok. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 5 (2), 557-576;

DOI: <https://doi.org/10.60027/iari.2025.277894>

วิชาการ ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และพัฒนาโรงเรียนให้เป็
องค์การแห่งการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชญ์บุรี นครนายก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จากรายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา
2562 โดยภาพรวม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 5 สารการเรียนรู้หลัก มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย
ระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, 2562) ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน
มาตรฐานสากลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมยังมีจุดอ่อนในด้านการบริหาร
จัดการงานวิชาการ ในประเด็นสำคัญ เช่นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิด
สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบ
และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลาย และต่อเนื่อง การนำ
ข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงงานวิชาการ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
เปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และการจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งล้วน
เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553: 84-85)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็
องค์การแห่งการเรียนรู้ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้าน
อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมถวิล ศิลปะคนธรรพ์ (2556) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผล
ต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรสาคร ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมและรายด้าน
อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 สอดคล้องกับกฤติยา จันทระเสนา (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับองค์การแห่ง
การเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า
ภาวะผู้นำกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต
1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ
นครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน และภาวะผู้นำกับองค์การแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 .01 โดย
มีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก สอดคล้องกับณัฐชุตมา มะคุ้มใจ (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีภาวะผู้นำทางวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์น้อยในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลและพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานสากลและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางด้านวิชาการในระดับสากลตามลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก
2. เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก

การทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำทางวิชาการ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ พบว่า ทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการของ Hallinger and Muihy (1985), Devis and Thomas (1989), McEwan (1998), Krug (1992), Seyfarth (1999), Blasé and Blasé (2004), Maryland State Board of Education (2005), รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551), ฤทธิรงค์ เศษวงค์ (2556), และไชย ภาวะบุตร (2560) ผู้วิจัยได้เลือกใช้องค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป พบว่า องค์กรประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ

Hallinger & Murphy (1985: 221-224) การกำหนดภารกิจของโรงเรียนโดยการจัดทำกรอบแนวคิดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และมีการสื่อสารเป้าหมายโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ การกำหนดภารกิจของโรงเรียนเกี่ยวข้องกับการสื่อสารวิสัยทัศน์ของผู้บริหารไปสู่ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน โดยภารกิจนั้นจะต้องถูกสื่อสารจนวัตถุประสงค์ร่วมของโรงเรียนนั้นดำรงอยู่ หรือถูกเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระดับห้องเรียนและทั่วทั้งโรงเรียน ในการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ผู้บริหารต้องทำการกำหนดเป้าหมายไปยังผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มเพื่อให้ปฏิบัติตามไปในทางเดียวกัน และจะต้องมีความชัดเจนโดยเน้นที่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยให้ทุกคนมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดร่วมกัน เป้าหมายในด้านการปฏิบัติงานจะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้นอกจากนั้นเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีลักษณะที่ถ่ายทอดครูในการที่จะนำไปสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียน การวางแผนงานทางวิชาการในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การบริหารหลักสูตรและการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 35) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3) การนิเทศและกำกับติดตาม

Sergiovanni (2001: 31-32) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา 3 ประการ ดังนี้ 1) การนิเทศการศึกษาเพื่อการควบคุมคุณภาพ โดยผู้บริหารโรงเรียนและผู้นิเทศคนอื่น ๆ จะต้องมีความรับผิดชอบในการควบคุมการสอนและการเรียนในโรงเรียน 2) การนิเทศการศึกษาเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ โดยผู้บริหารโรงเรียนและผู้นิเทศจะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ด้วยตนเอง และ 3) การนิเทศการศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับครู โดยเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับครูและทำให้ครูมีความรับผิดชอบในการสอนอย่างจริงจัง

4) การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

Hallinger and Murphy (1985: 224) กล่าวว่า การเสริมแรงเพื่อส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้แก่นักเรียน ได้แก่ การให้รางวัล การให้เกียรติ ยกย่องในที่ประชุม การประกาศชมเชยผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในโรงเรียนโดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนและโรงเรียนในด้านการให้รางวัล เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง

5) การพัฒนาวิชาชีพ

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (2556: 4) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถพัฒนาครูให้เป็น “ครูมืออาชีพ” ได้ด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้ 1) สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน 2) จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน 3) วางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อครูและที่ครูต้องการ และ 4) จัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครู

องค์กรแห่งการเรียนรู้

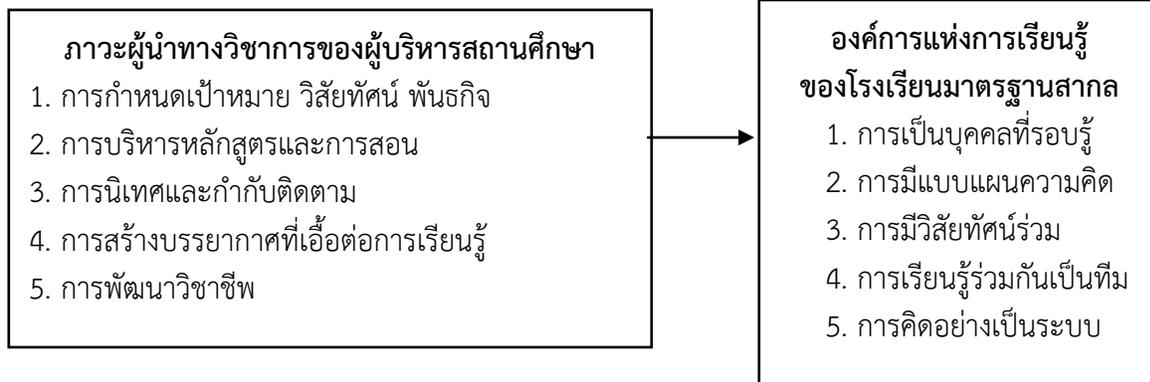
มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกันว่า หมายถึง การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง ในการปรับปรุงขีดความสามารถ ศักยภาพของบุคลากรและองค์กรโดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลง (Senge (1990), Pedler et al (1991), Marquardt (1996), Gephart et al. (1996), Daft (1999), Kaiser (2000), วิจารณ์ พานิช (2550), จุริย์

สร้อยเพชร (2554), และลำพิ่ง ศรีมีชัย (2559) มีความสำคัญ คือ การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ทำให้องค์การสามารถอยู่รอดในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันได้ ต้องมีการพัฒนาให้บุคลากรในองค์การทุกระดับมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาศักยภาพของตนเองตลอดเวลา นำความรู้และความสามารถไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และต้องเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วย ซึ่งในของส่วนราชการก็มีหน้าที่ต้องพัฒนาเพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์และสอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะโรงเรียนซึ่งเป็นองค์การที่ให้การศึกษและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องพัฒนาสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายทางการศึกษา และองค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ พบว่า ทฤษฎีองค์การแห่งการเรียนรู้ของ Senge (1990), Pedler et al (1991), Marquardt (1996), Gephart et al. (1996), Daft (1999), Kaiser (2000), วิจารณ์ พานิช (2550), จุริย สร้อยเพชร (2554), และลำพิ่ง ศรีมีชัย (2559) ผู้วิจัยได้เลือกใช้อ่งค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป พบว่า องค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) การมีรูปแบบความคิด 3) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ 5) การคิดอย่างเป็นระบบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูที่สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 718 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 24 คน และครูจำนวน 694 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งหมด 254 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan. (1970 : 607- 608) ได้กลุ่ม

ตัวอย่าง การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเทียบจำนวนประชากรแต่ละขนาดกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายใช้การจับสลาก

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ 2) การบริหารหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศและกำกับติดตาม 4) การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ 5) การพัฒนาวิชาชีพ ลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต

ตอนที่ 3 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) การมีรูปแบบความคิด 3) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ 5) การคิดอย่างเป็นระบบ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎีจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากลและการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดขอบเขตของตัวแปร และนิยามศัพท์เฉพาะ

3. ร่างข้อคำถามตามขอบเขตของนิยามศัพท์

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence : IOC) ได้ค่า IOC = 1.00 ทุกข้อ

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้ว วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เท่ากับ .803 และตอนที่ 3 เท่ากับ .775 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .854

7. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 254 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ติดต่อประสานงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 254 ชุด

2. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผ่าน Google Form เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 254 ชุด และสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ 254 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) โดยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (บุญศรี พรหมมาพันธ์, สรชัย พิศาลบุตร และสังศักดิ์ ทิตาราม, 2554)

เกณฑ์การแปลความหมายระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพิจารณา ความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันที่คำนวณได้มาแปลผลในรูปของความสัมพันธ์ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2554) ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -1 และ +1 หมายถึง ตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์โดยทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กันในลักษณะคล้ายตามกัน แต่ถ้าในทางลบแสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกันหรือผกผันกันสำหรับการพิจารณาระดับความสัมพันธ์สามารถพิจารณาได้ดังนี้

3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)
2. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชญ์บุรี นครนายก รายละเอียดมีดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชญ์บุรี นครนายก

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ	4.15	0.25	มาก
2	การบริหารหลักสูตรและการสอน	4.14	0.21	มาก
3	การนิเทศและกำกับติดตาม	4.07	0.27	มาก
4	การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.13	0.29	มาก
5	การพัฒนาวิชาชีพ	4.21	0.22	มาก
โดยรวม		4.14	0.21	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาลดได้แก่ 1) การพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X}$ =4.21, S.D.=0.22) 2) การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ($\bar{X}$ =4.15, S.D.=0.25) 3) การบริหารหลักสูตรและการสอน ($\bar{X}$ =4.14, S.D.=0.21) 4) การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.13, S.D.=0.29) และ 5) การนิเทศและกำกับติดตาม ($\bar{X}$ =4.07, S.D.=0.27)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก

ด้านที่	ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การเป็นบุคคลที่รอบรู้	4.28	0.27	มาก
2.	การมีแบบแผนความคิด	4.17	0.33	มาก
3.	การมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.31	0.31	มาก
4.	การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.31	0.29	มาก
5.	การคิดอย่างเป็นระบบ	4.37	0.29	มาก
โดยรวม		4.29	0.25	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ 1) การคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.29) 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.31) 3) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.29) 4) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.27) และ 5) การมีแบบแผนความคิด ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.33)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X	Y
X ₁	-	.959**	.437**	.901**	.724**	.942**	.912**
X ₂		-	.471**	.929**	.744**	.963**	.931**
X ₃			-	.526**	.251**	.629**	.556**
X ₄				-	.652**	.947**	.940**
X ₅					-	.783**	.587**
X						-	.925**

** p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงเท่ากับ 0.925 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.251 ถึง 0.959 เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X₄) การบริหารหลักสูตรและการสอน (X₂) การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ (X₁) การพัฒนาวิชาชีพ (X₅) และการนิเทศและกำกับติดตาม (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .947, .942

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์รูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	R	R ²	Adj R ²	SEE	F	P-value
X ₄	.953	.908	.907	.074	1239.820	.000**
X ₄ , X ₂	.961	.924	.923	.068	1017.097	.000**
X ₄ , X ₂ , X ₅	.965	.931	.930	.065	836.876	.000**
X ₄ , X ₂ , X ₅ , X ₁	.966	.932	.931	.064	683.893	.000**

** p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรอิสระที่ถูกเลือกเข้าสมการมี 4 ตัวแปร โดยเรียงลำดับเข้าสู่สมการได้ดังนี้ คือ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X₄) การบริหารหลักสูตรและการสอน (X₂) การพัฒนาวิชาชีพ (X₅) การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ (X₁) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R²) สูงขึ้นตามลำดับ ดังนี้ .908, .924, .931, .932 สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) ได้ร้อยละ 90.80, 92.40, 93.00, 93.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าคงที่น้ำหนักความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โรงเรียนมาตรฐานสากล

ตัวแปร	B	SE _b	β	t	p-value
a(Constant)	.327	.109		3.010	.003
X ₄	.275	.050	.321	5.500	.003**
X ₂	.402	.091	.336	4.435	.000**
X ₅	.295	.033	.267	8.967	.000**
X ₁	.146	.060	.146	2.432	.016**

R = .966   R² = .932   a = .327

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 เมื่อนำกลุ่มตัวแปรที่ดีที่สุด 4 ตัวเข้ามาอยู่ในสมการถดถอย พบว่า

อยู่ในรูปคะแนนดิบ $Y' = .327 + .275X_4 + .402X_2 + .295X_5 + .146X_1$

อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z'y = .321X_4 + .336X_2 + .267X_5 + .146X_1$

อภิปรายผล

จากการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก ผู้วิจัยได้พบข้อประเด็นที่น่าสนใจ และควรนำมาอภิปรายและนำเสนอดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ รวมถึงปรับลดเนื้อหา เพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหาหรือกิจกรรมสาระสากล ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ การเขียนความเรียงชั้นสูง กิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อสังคม และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสู่ความเป็นเลิศ ลดเวลาสอน เพิ่มเวลาเรียนรู้ด้วยตนเองให้นักเรียน ใช้หนังสือ ตารางเรียน สื่อที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากลจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ และแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และใช้ระบบการวัดและประเมินผลที่เน้นมาตรฐานการเรียนรู้และเทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559: 10) โดยเฉพาะในด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านการนิเทศและกำกับติดตาม ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และด้านการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนมุ่งเน้นด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนามาตรฐานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับสิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (2556: 2) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการว่า ในศาสตร์การบริหารการศึกษา นักบริหารการศึกษามีความเชื่อว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจะช่วยเยียวยาปัญหาความไม่พร้อมต่าง ๆ ทางการบริหาร โดยเชื่อว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเสมือนผู้นำทีมงานในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งจากสภาพปัญหาคุณภาพด้านการศึกษา นักบริหารการศึกษาก็ให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

2. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน จัดลำดับความสำคัญอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบรายละเอียดได้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานในการบริหารงานที่ชัดเจน ส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจโครงสร้างพื้นฐานของระบบการบริหารงาน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมหาจุดเด่น จุดด้อย มาพัฒนาวิสัยทัศน์ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน พิทักษ์ (2558: 80) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่าระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วรณา เฟื่องฟู (2558: 56) ได้ศึกษาระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ตัวแปร อภิปรายได้ดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นตัวแปรที่แรกที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 90.80 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครูส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการในสถานศึกษา จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แก่ครูและนักเรียน รวมไปถึงการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน นักเรียนและชุมชนเพื่อให้เกิดความไว้วางใจในการร่วมงานและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hallinger and Murphy (1985: 224) กล่าวว่า การเสริมแรงเพื่อส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้แก่นักเรียน ได้แก่ การให้รางวัล การให้เกียรติ ยกย่องในที่ประชุม การประกาศชมเชยผลการเรียนรู้ให้ผู้ปกครองทราบ และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในโรงเรียนโดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนและโรงเรียนในด้านการให้รางวัล เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง สอดคล้องกับแนวคิดของ จริยาภรณ์ พรหมมี (2559: 83) กล่าวว่า การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการให้รางวัลและการให้การยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูงและเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในโรงเรียนโดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนและโรงเรียนในด้านการให้รางวัลเพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง โรงเรียนจะต้องใส่ใจในเกียรติยศของความเป็นเลิศที่นักเรียนได้รับเพื่อจะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนพยายามและดำรงไว้ซึ่งความสำเร็จตลอดไป

3.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรและการสอน เป็นตัวแปรที่สองที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 92.40 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครูร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องต่อการพัฒนาผู้เรียนตามหลักการและแนวคิดของโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559: 4 - 5) การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกในยุคศตวรรษที่ 21 หลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีความเป็นสากลมากขึ้น เนื่องจากยุคโลกาภิวัตน์ มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุน ทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีศักยภาพในหลายด้านรวมทั้งความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร คุณลักษณะในการเป็นพลโลก การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงต้องปรับให้มีความเป็นสากลมากขึ้น นอกจากนี้การเปิดเสรีทางการศึกษา ทำให้สถาบันการศึกษาจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนด้านการจัดการศึกษาในประเทศไทย โรงเรียนควรรหาภาคีเครือข่ายในการจัดหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสมทบ หรือหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลของการศึกษา

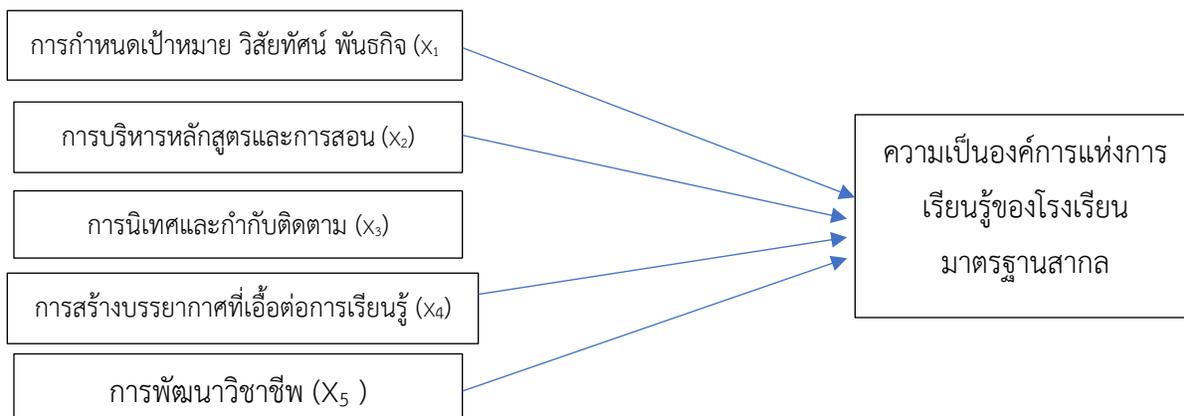
3.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาวิชาชีพเป็นตัวแปรที่สามที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 93.10 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครู ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพเข้ารับการอบรมทางวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา มีการจัดอบรม สัมมนา เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู บุคลากรเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและการพัฒนาการเรียนรู้ให้ทันสมัย มีการแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม

การพัฒนาวิชาชีพให้ครูได้ทราบอยู่เสมอ ส่งเสริมครูที่นำความสามารถพิเศษมาใช้ในการปฏิบัติงานด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนาวิชาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hallinger and Murphy (1985: 223) กล่าวว่า ผู้บริหารจัดการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและให้โอกาสครูในการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมเฉพาะประจำการ รวมทั้งการช่วยให้ครูได้เรียนรู้ถึงการผสมผสานทักษะต่าง ๆ ตามโครงการพัฒนาบุคลากรและช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Dessler (2014: 33) กล่าวว่า ทุกหน่วยงานจะมีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ ซึ่งมักเรียกกันว่าเป็นการพัฒนาบุคลากรเพื่อความก้าวหน้า มีความรับผิดชอบความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะมิบทบาทและตำแหน่งใดก็ตาม สอดคล้องกับแนวคิดของ สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (2556: 4) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถพัฒนาครูให้เป็น “ครูมืออาชีพ” ได้ด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้ 1) สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน 2) จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน 3) วางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อครูและที่ครูต้องการ และ 4) จัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครู

3.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นตัวแปรที่สี่ที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 93.20 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครู กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูและคณะกรรมการสถานศึกษากำหนดเป้าหมายโดยมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและปฏิบัติได้ร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในแต่ละปีการศึกษา มีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาด้านวิชาการไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Hallinger and Murphy (1985: 221) กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีความชัดเจนโดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยให้ทุกคนมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดร่วมกัน เป้าหมายในด้านการปฏิบัติงานจะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้นอกจากนั้นเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีลักษณะที่ง่ายต่อครูในการที่จะนำไปสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียน การวางแผนงานทางวิชาการในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของสมุทร ชำนาญ (2556: 229) กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายขององค์กรเป็นบทบาทที่เกี่ยวกับองค์การโดยตรง ผู้นำทางวิชาการที่ดีควรสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และร่วมกับบุคลากรขององค์กรกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมขององค์กรได้ ซึ่งควรเป็นเป้าหมายที่มีทิศทางชัดเจนสามารถไปให้ถึงได้และต้องสามารถสื่อสารเป้าหมายไปยังบุคลากรในองค์กรได้ทั่วถึงและเข้าใจตรงกัน

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า พบว่า ตัวแปรอิสระที่ถูกเลือกเข้าสมการมี 4 ตัวแปร โดยเรียงลำดับเข้าสู่สมการได้ดังนี้ คือ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_4) การบริหารหลักสูตรและการสอน (X_2) การพัฒนาวิชาชีพ (X_5) การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ (X_1) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) สูงขึ้นตามลำดับ ดังนี้ .908, .924, .931, .932 สรุปดังภาพที่ 2

ภาวะผู้นำทางวิชาการ

ภาพที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรสนับสนุนให้มีการนิเทศและกำกับติดตามภายในสถานศึกษา นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู นำผลการนิเทศมาสะท้อนกลับและเสนอแนะให้ครูใช้เป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดสอดคล้องกับหลักการของโรงเรียนมาตรฐานสากล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

1.2 ควรสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปรับแนวคิดวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา เข้าใจเหตุผลในการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา สร้างแบบแผนความคิดให้สอดคล้องกับหลักของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้เข้ากับสภาพสังคม สถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้

1.3 ควรสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วม กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เปิดโอกาสให้ครูได้บริหารหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรและการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และสอดคล้องกับหลักการของโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ในด้านสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพของตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล และเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อผู้รับผิดชอบสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาจะได้ทราบถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และสามารถพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งจะได้ข้อค้นพบที่เจาะลึกในแต่ละองค์ประกอบมากยิ่งขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากลได้อย่างถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤติยา จันทระเสนา. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จริยาภรณ์ พรหมมี. (2559). *ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จूरีย์ สร้อยเพชร. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยอดเยี่ยม*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- ไชย ภาวะบุตร (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ Academic Leadership ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐชуда มะคุ่มใจ. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- บุญศรีพรหมมาพันธุ์, สรชัย พิศาลบุตร, และ ส่งศักดิ์ ทิตาราม. (2554). *การใช้สถิติเชิงบรรยายในเอกสาร การสอนชุดวิชาสถิติวิจัยและประเมินผลการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิสนุ ฟองศรี. (2554). *วิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ฤทธิรงค์ เศษวงค์. (2556). *อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลำพึง ศรีมีชัย. (2559). *รูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ด้านการบกพร่องทางสติปัญญา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- วรรณณา เฟื่องฟู. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. (2550). *วิถีแห่งองค์กรอัจฉริยะ. จุลสารอุตสาหกรรมสัมพันธ์, 73, 2 - 3.*

- สมถวิล ศิลปคนธรรพ์. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมุทร ชำนาญ. (2556). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. ระยอง: พี.เอส. การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี
- สายฝน พิทักษ์. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, คณะครุศาสตร์, สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา อุตสาหกรรม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (2558). *รายงานผลการประเมินคุณภาพการพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา 2558*. ปราชินบุรี: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (2562). *รายงานผลการประเมินคุณภาพการพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา 2562*. ปราชินบุรี: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *รายงานการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการจัดทำทะเบียนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Instructional Leadership of The Basic Education School Principals)*. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*. 7(2), 1-8.
- Blasé, J., & Blasé, J. (2004). *Handbook of Instructional Leadership: How Successful Principals Promote Teaching and Learning*. Thousand: California.
- Davis, D.R., Ellett, C.D., & Annunziata, J. (2002). Teacher evaluation, leadership and learning organizations. *Journal of Personnel Evaluation in Education*, 16(4), 287-301.
- Davis, G.A., & Thomas, M.A. (1989). *Effective Schools and Effective Teachers*. Boston: Allyn and Bacon.
- Dessler, G. (2014). *Human Resource Management (2nd ed.)*. London: Pearson.

- Gephart, M.A., Marsick, V.J., Van Buren, M.E., Spiro, M.S. (1996), Learning organizations come alive. *Training and Development*, 50(12), 34-45.
- Hallinger, P., & Murphy, J. (1985). Assessing the Instructional Leadership Behavior of Principals. *Elementary School Journal*, 86, 217-248. <https://doi.org/10.1086/461445>
- Hallinger: & Murphy, J. (1985). Assessing the instructional leadership behavior of principals. *Elementary School Journal*, 86(2), 217-248.
- Kaiser, S. M. (2000). *Mapping the Learning Organization: Exploring a Model of Organizational Learning*. Ph.D. Dissertation, Louisiana State University, U.S.A.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970) Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Krug, Samuel E. (1992). Instructional leadership: A constructivist perspective. *Educational Administration Quarterly*, 18(3), 430-443.
- Marquardt, M.J. (1996). *Building the Learning Organization: A Systems Approach to Quantum Improvement and Global Success*. McGraw-Hill Companies, London.
- Maryland State Board of Education (2005). MARYLAND STATE BOARD OF EDUCATION v. BRADFORD (2005). Retrieved from: <https://caselaw.findlaw.com/court/md-court-of-appeals/1089081.html>
- McEwan, E.K. (1998). *Seven step to Effective Instructional Leadership*. Thousand Oaks : Corwin Press.
- Pedler, M., Burgoyne, J., & Boydell, T. (1991). *The learning company: a strategy for sustainable development*. New York: McGraw-Hill.
- Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline :The art and practice of the learning organization*. London : Century Press.
- Sergiovanni, T, J. (2001). *The Principal ship A Reflective Practice Perspective*. 4th Ed. Boston: Allyn & Bacon.
- Seyfarth, J.T. (1999). *The Principal : New Leadership for New Challenges*. NJ : Prentice-Hall.

